

Проф. др Александра Костић Тмушић

ПРАВОПИС СРПСКОГ ЈЕЗИКА

**СПОЈЕНО И ОДВОЈНО ПИСАЊЕ
РЕЧИ**

СПОЈЕНО ПИСАЊЕ РЕЧИ

РЕЧЦА *НЕ* УЗ
ИМЕНИЦЕ,
ПРИДЕВЕ,
ПРИЛОГЕ И
ГЛАГОЛЕ
ХТЕТИ И
НЕМАТИ

- НЕПРАВДА, НЕСЛОГА,
НЕПРИЈАТЕЉ, НЕЗНАЊЕ,
НЕИСТИНА, НЕАМЕРИКАНАЦ
- НЕЈАК, НЕИСТИНИТ, НЕЗРЕО,
НЕПРИСТРАСТАН, НЕВЕЛИК,
НЕВЕСЕО
- НЕПРОЧИТАН, НЕУРЕЂЕН,
НЕПОХВАЉЕН, НЕЂУ, НЕМАМ

СПОЈЕНО ПИСАЊЕ РЕЧИ

РЕЦА НАЈУЗ ПРИДЕВЕ И ПРИЛОГЕ У СУПЕРЛАТИВУ

- НАЈВИШИ, НАЈЗАНИМЉИВИЈИ, НАЈСТРОЖИ, НАЈЈЕДНОСТАВНИЈИ, НАЈБОЉИ, НАЈЈАСНИЈИ
- НАЈМАЊЕ, НАЈКАСНИЈЕ, НАЈДАЉЕ, НАЈБЛИЖЕ, НАЈРАДИЈЕ, НАЈВИШЕ, НАЈСПОРИЈЕ, НАЈЈАЧЕ

НЕКИ НОВИЈИ ИМЕНИЧКИ СПОЈЕВИ СТРАНОГ ПОРЕКЛА

- РОКЕНРОЛ, ВИЗИТКАРТА, ЛАПТОП, ЛАЈТМОЗИВ, РЕНТАКАР, ШПЕРПЛОЧА, БОДИГАРД, БЕБИСИТЕРКА, ПОСТПЕЈД, ПЛЕЈБЕК, ИМЕЈЛ, КРЕМПИТА

СПОЈЕНО ПИСАЊЕ РЕЧИ

ПРИДЕВИ ИЗВЕДЕНИ ОД ВИШЕЧЛАНИХ ИМЕНА КОЈИ СЕ ПИШУ ОДВОЈЕНО ИЛИ КАО ПОЛУСЛОЖЕНИЦЕ

- вангоговски (Ван Гог), херцеговски (Херцег Нови), фрушкогорски (Фрушка Гора), новозеландски (Нови Зеланд), новосадски (Нови Сад), шарпланонски (Шарпланина)

Именице и придеви постали од вишечланих бројева

- двадесетпетица, тридесеттројка, седамдесетпетогодишњица
- тридесетдвогодишњи, двадесетодневни, двадесетчетворочасовни

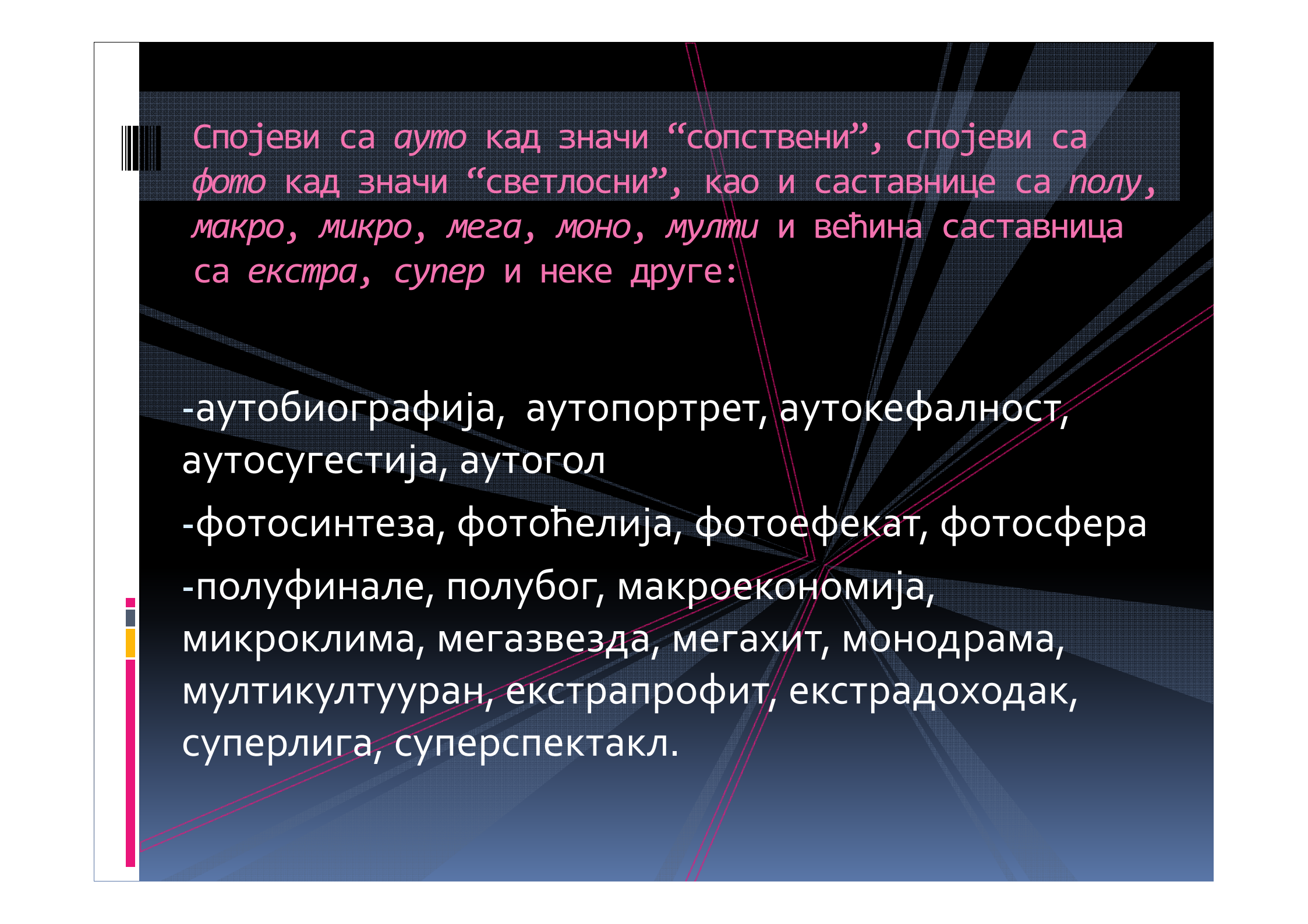
Спојено писање речи

Придеви који означавају нијансу боје

- светлозелен
- црвенкастосмеђи
- тамножут
- тиркизноплав
- мркожут

Неке модалне речце

- нажалост
- наизглед
- штавише
- наиме
- заправо
- уистину
- додуше
- притом
- такоређи

Спојеве са *ауто* кад значи “сопствени”, спојеве са *фото* кад значи “светлосни”, као и саставнице са *полу*, *макро*, *микро*, *мега*, *моно*, *мулти* и већина саставница са *екстра*, *супер* и неке друге:

-аутобиографија, аутопортрет, аутокефалност, аутосугестија, аутогол

-фотосинтеза, фотоћелија, фотоефекат, фотосфера

-полуфинале, полубог, макроекономија, микроклима, мегазвезда, мегахит, монодрама, мултикултуруан, екстрапрофит, екстрадоходак, суперлига, суперспектакл.

Одвојено писање речи

Речца *не* уз глаголе у одричном облику (осим уз трпни глаголски придев и глаголе *хтети* (презент) и *немати*)

- не радим
- не хтедосмо
- не бисмо пошли
- не урадише
- не мислећи
- не потписавши
- не седети

Енклитички облици *ћу, ћеш, ће, ћемо, ћете, ће* у футуру глагола на *-ћи*

- доћи ћу
- снаћи ћеш се
- рећи ћемо
- стићи ћете
- ићи ћеш
- ући ће

Одвојено писање речи

Предлог уз заменице које имају префикс *ни-* (или *и-*), као и предлог уз личне заменице

- ни од кога, ни без чега, ни према коме, ни у чему, и за кога, и од чега, и у каквом
- са мном, преда мном, с њима, за њим, уза ме, с њом, за се

Вишечлани бројеви

- двадесет (и) један, двадесет (и) тројица, двеста (и) двоје, тридесет први, хиљаду двеста четрдесет једна

Одвојено писање

Изрази са и по и речца ли

- два и по, тридесет један и по, годину и по, килограм и по
- да ли, не би ли, знаш ли, можеш ли, хоћете ли, би ли, дивно ли је, колико ли је

Спојени са радио кад значи “радијска установа”

- Радио Београд
- Радо Бањалука
- Радио Нови Сад

Одвојено писање

Прилог добро у изразу са значењем добродошлице

- *Добро дошли у наш град!* (али ако прилог срасте с глаголом и добије придевско значење, онда се пише заједно: *Гости су нам увек добродошли!*)

Неки спојеви предлога и именице

- У ствари, на пример, без сумње, по подне, после подне (али, као именице, поподне и послеподне спојено: *Провели смо забавно поподне*).

Писање с цртицом

неки устаљени спојеви, где први, непроменљиви део, одређује други

- ремек-дело, рак-рана, спомен-плоча, добош-торта, шош-ћевап, сахат-кула, ћетен-алва, ђул-башта

- гас-маска, веш-машина, кварц-лампа, туш-кабина, меч-лопта, фикс-идеја, топ-листа, бар-код, кол-центар, фер-плеј, компакт-диск, имејл-адреса, мас-медија, топ-модел, џамбо-џет

Спојеве имена које се не мења са
оријенталном титулом

Смаил-ага Ченгић

Јусуф-ефендуја

Хусеин-бег

Омер-паша Латас

Мустај-кадија

султан Осман-хан

Када се означавају комбинације различитих боја или спојеви придева с равноправним односом

-црно-бели (филм), црно-жута (сукња)

-српско-руски (речник), косовско-ресавски (дијалекат), Моравско-вардарска (долина)

Спојеви с бројем за означавање приближне вредности и неки удвојени облици или поновљени узвици

-два-три, тројица-четворица, годину-две, корак-два, реч-две

-повуци-потегни, збрда-здола, кад-тад, рекла-лазала, тамо-амо, данас-сутра, мало-помало, колоко.толико

-ха-ха-ха, тика-така, ав-ав, ту-ту, дум-дум

Хемијски термини за једињења и спојеве чији је први део једнословни симбол

-угљен-диоксид, бакар-сулфат,
сумпор-дихлорид, натријум-
хлорид, калцијум-сулфат

-х-зраци, г-жица, Це-витамин, Бе-
витамин, Де-дур, еф-мол

Спојеве са *ауто-* кад значи “аутомобилски”, *фото* кад се односи на фотографије, као и већина саставница са *авио*, *радио*, *видео*, *макси* и неке друге

-ауто-пут, ауто-механичар, ауто-карта, ауто-школа, ауто-мото савез, Ауто-команда (део Београда)

-фото-апарат, фото-модел, фото-монтажа, фото-репортер, фото-робот

-авио-компанија, авио-карта, радио-апарат, радио-станица, радио-телевизија, радио-репортер, видео-бим, видео-клуб, мини-вал, мини хаљина, макси-сукња